

„Mi kerül ezen a fotelon 7200 Ft-ba?”

Almási Éva és Márkus László főszereplésével készült a fenti című nagy sikerű bohózat 1976-ban. A sportpálya mellett megvalósult parkosítás és játszótér-építés borsos költségét firtató kérdések hallatán ez a jelenet jutott rögtön eszembe. Félreértés ne essék, valóban sok pénz 14,4 millió forint, amit erre a pályázatra nyertünk, ennyi pénzből akár házat lehet venni Leányváron.

Azonban egy ilyen pályázat megvalósítása sem olcsó multság. Az természetes alapfeltétel, hogy minden kizárólag hivatalosan, megfelelően minősített eszközökből, anyagokból készülhet, csak a megfelelő jogosultságokkal rendelkező vállalkozások által. Hogy miből is tevődik össze ez a jelentős összeg, azt az alábbi, a nagyobb tételeket tartalmazó felsorolás mutatja.

- Játszótéri eszközök, ütéscsillapító alátét burkolattal, szabványossági ellenőrzéssel 4,4 millió forint
- Zúzottkő burkolat műanyag rácsban (30 m²) faburkolat (24 m²) szegélyek (100 m) ~1,8 millió forint
- Padok, kukák, ivókút, biciklitároló, információs tábla 0,8 millió forint
- Napelemes lámpa 1,14 millió forint
- Gabion padok (kötöltésű pad 25 méter hosszban) ~ 2 millió forint
- Gyepesítés, cserje (780 db), szoliter cserje (18 db), fa (19 db) ültetés ~2,5 millió forint
- Tervező, műszaki ellenőr, pályázati projektvezető ~1,5 millió forint
- Előkészítő munkák, törmelék elszállítás, alapásások és alapozás ~300 ezer forint

Az elnyert pályázati pénzt csak ellenőrzött módon lehet elkölteni. Az egyes elvégzendő munkákat csak a pályázat kiírója által elfogadott költséggel lehet elszámolni, többel nem. Minden egyes forint elköltését legalább három alkalommal és módon ellenőrzik. A pályázat kiírója, aki a költségeket végső soron teljes mértékig vállalja (ebbe egyetlen fillér saját pénzt nem kellett fektetnünk), azt gondolom, jogosan tart igényt arra, hogy számára is elfogadható és szabályos módon költsük el a támogatást, az pedig ennyibe kerül.

Használja a falu apraja-nagyja örömmel az újonnan elkészült játszótérrel!

Hanzelik Gábor

polgármester

Európai Unió támogatásból játszótér és pihenőpark fejlesztése valósult meg községünkben

A LENA Leányvári Nagycsaládosok Egyesülete az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból 14.474.355 Ft támogatást nyert a 102/2012 (X. 1.) VM rendelet alapján, falumegújításra és fejlesztésre. A projekt keretében a Sportpálya területén jött létre az új játszótér és a település megjelenését javító faluközponti pihenőpark. A kivitelezés a tervezettől eltérően hamarabb, 2014 márciusában fejeződött be.

Kedvezményezett neve:

LENA Leányvári Nagycsaládosok Egyesülete, 2518 Leányvár, Kálvária utca 83.

A projekt címe:

Leányvári játszótér és faluközponti pihenőpark fejlesztése

Megvalósítási helyszín:

Erzsébet utca, 566/1 hrsz.

Kivitelezés ideje:

2013. 11. 18. – 2014. 12. 31.

A projekt elszámolható összköltsége:

14.474.355 Ft (€ 49 749)

Az Európai Unió és Magyarország által nyújtott támogatás összege: 14.474.355 Ft (€ 49 749)

Kivitelező: Qualisun-Garden QSG Kft. és az Óbuda Zöldterületépítő és Fenntartó Bt.

Műszaki ellenőr: BPM- Mérnöki Iroda Kft.

Közreműködő Szervezet:

MVH Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal

„Duna-Pilis-Gerecse” Vidékfejlesztési Egyesület

A projektről:

A park és játszótér kialakítására Leányvár belterületén került sor. A fejlesztés lehetővé tette egy ember- és környezetbarát játszótér és park kiépítését. A turisztikai és vidéki versenyképesség erősítése, a megújuló energiaforrások előtérbe helyezése, a fogyasztókkal élők feltételeinek javítása és a környezettudatos térségi szemléletmód elterjesztése, a zöldfelület állapotának javítása volt a fejlesztés célja olyan megoldásokkal, amelyek erősítik a település tájjellegét és környezettudatosságát. Az előzetes igény-

felmérés is azt mutatta, hogy a település lakói nagy érdeklődést mutattak egy többféle rekreációs és pihenési lehetőséget nyújtó park iránt, ami rendezvények és szabadtéri játékok helyszínéül is szolgálna, valamint a gyermeklétszám indokoltta tette egy mindenki számára elérhető játszótér létrehozását. A tervezés során az egyik legfontosabb cél az akadálymentesítés megoldása volt. A projekt keretében többek között park és kertépítési munkálatok valósultak meg, illetve megújuló energiát hasznosító berendezés, játszótéri és egyéb használati térelemek kerültek beszerzésre és kihelyezésre.

Az Egyesület a jövőbeni társadalmi/közösségi szerepvállalás tekintetében követni

szeretné a jelenlegi irányvonalat. A LENA-nak továbbra is fontos célja, hogy a gyerekek és családjuk számára olyan programokat szervezzen, melynek köszönhetően gazdagíthatja a közösség életét.

A beruházás eredményét az Egyesület egy nyílt nap keretében adta át a lakosságnak 2014. április 4-én. A játszótér és a pihenőpark átadáson köszöntőt mondott Hanzelek Gábor polgármester, majd az óvodások kis műsorral kedveskedtek, végül Dudó bohóc műsora zárta a megnyitót. A gyerekeket házi szörppel és sütivel várta a Leányvári Nagycsaládosok Egyesülete.

Virágvasárnap és passió a templomban

Virágvasárnap alkonyán írom ezeket a sorokat.

Az ünnepi szentmisére sietve a virágvasárnapi szokott kép fogadott: a templom előtti keresztnél a megszentelésre váró barkaágak és a szentmisére érkezők sokasága várakozott. Innentől kezdve azonban minden másként történt, mint amit évek óta megszoktunk.

Antal atya másik két paptestvérrel együtt szentelte meg a barkát, ezzel is ünnepélyesebbé téve az eseményt, majd elindult a körmenet Jézus Jeruzsálembé vonulására emlékeztetve. A passió is csupa meglepetés volt, új hangok, új szereposztás, új felállítás.

A narrátor kezdte a szószéknél: „*Hallgassuk megrendült lélekkel Jézus Krisztus kinszenvedésének történetét Szent Máté evangélista szerint.*”

És hallgattuk: „*Abban az időben a tizenkettő közül az egyik, akit karióti Júdásnak hívtak, elment a főpapokhoz... (és így tovább)*”. A passió története, drámája, az új

hangok szépsége, a szereplők hangjával való harmonizálása lenyűgöző erővel hatott. Az ember szíve egyre emelkedettebbé vált az énekelt történet nyomán.

Hálatelt szívvel gondoltam a kántorizáló, rendező Mezős Gabikára, akinek áldozatos munkáján keresztül az Úristen ilyen módon ajándékozta meg ezt a kis falut – a kitartó idős énekesek mellett a sok „beköltözött”, vállalkozó szellemű, csodát varázsoló fiatalal.

Olyan megrázóan hangzott a Fiúisten drámája, hogy szinte hallani véltem Isten csendesített szívverését a magaméban. Az ember akarva-akaratlanul is befelé fordul, a lelkében átéli a szörnyűséget, ahogy az ujjongó, hozsannázó hangulatból átcsap a kegyetlen valóságba; bűneink súlyát Jézusra zúditjuk, eláruljuk, megtagadjuk, kínozzuk és megfeszítjük.

Nem tudom, kire hogyan hatott a történet, mit érzett, de én eljutottam odáig, hogy egy vagyok a tömegeből, aki nagyon is rá-

szorul Jézus irgalmas tetteire, bűneinket magára vevő kereszthalálára. Éreztem, hogy a SZERETET királyi napja ez! Mert a BŰN súlyáról – mindnyájunk bűnének súlyáról – felelős emberként tudnunk kell, hogy a Fiú-istennek bűneink miatt kellett kereszthalált szenvednie. Krisztus nemcsak meghalt értünk, elő is élt nekünk valamit. Engedelmes

volt a kereszthalálig. Megmutatta, hogy az ember többé nincs gyámság alatt, a választásaiért és az irányért mindenki maga felel.

Óh, Istenem! Add, hogy a világ kisimuljon és elcsendesedjen bennem és mindenki-ben!

Hamvas Andrásné

Tari Annamária előadása Leányváron

Iskolánk tantestülete az előző évekhez hasonlóan idén tavasszal is tartott egy nevelési értekezletet, melyre ezúttal az ismert pszichológust, Tari Annamáriát hívta vendéglelőadónak.

Az előadás témája: *A Z avagy a Netgeneráció* volt. Ez napjaink egyik legaktuálisabb pszichológiai témája, mely sok kérdést vet fel az „online gyerekek – offline tanárok” kapcsolatában is. Az elhangzott előadás összefoglalásával szeretnénk felhívni a figyelmet a téma fontosságára.

1.) Z avagy a Netgeneráció:

A pszichológusnő már előadása bevezetőjében rávilágított arra – amit mi magunk is tapasztalunk a mindennapokban -, hogy míg az X generáció tagjai (a mai 44-55 évesek) csak „digitális bevándorlók” (azaz ha használnak is számítógépet és egyéb digitális eszközöket, azok nem váltak életük elengedhetetlen részévé), addig az Y és a Z generáció (az 1982, illetve az 1995 után születettek) már „digitális bennszülött”. A digitális eszközök használata nekik olyan természetes, mint pl. a fogmosás, ráadásul számukra a virtuális világ ÉLETTÉR.

Egy gyerekközösségben, egy osztályban, már nem csak az van, amit látunk, nem csak az offline szociometria működik, hanem előlött folyamatosan ott van egy másik, az online, azaz a virtuális világ. A társas kap-

csolatok, viszonyok, barátságok pedig a két világban nagyon eltérőek lehetnek. A felnőttek erről nem mindig tudnak, már csak azért sem, mert nagyrészt nem is ismerik gyermekeik online társas kapcsolatait.

Kettős mérce alakult ki a Z generációnál: az online térben zajlik az élet, az offline-ban pedig ott vannak az „unalmas” felnőttek, tanárok.

Az offline, azaz a reális világ számukra lassú és unalmas, az online világban pedig szinte mindent meg lehet tenni a trendiség, a magunk elfogadtatása érdekében, és értsük szó szerint, szinte mindent meg is tesznek! Hiba volna azt gondolni, hogy ez 17-18 éves korban kezdődik! Már a 10 éves gyerekek is online életet élnek, ott kötnek és ápolnak barátságokat, sőt, ebben a korban már komoly párkapcsolati problémáik lehetnek, melyekre gyermeki lelkük természetesen még koránt sincs felkészülve. Sőt, ma már a 0-1 évesek (!) 10 százaléka tablet-használó (Magyarországon is), míg a felnőtt társadalom jelentős része valószínűleg nem is érti ezt a kifejezést.

2.) A Z generáció: az „Én”generáció:

A mai társadalomban egyfajta nárcisztikus működés lett jellemző: meg kell védeni saját magunkat, az állásunkat, pozícióinkat. Ennek háttérében áll a tömegmédiá, a fogyasztói társadalom és a szülői nevelés.

Egyre keményebb a világ, így nem csoda, hogy a fiatalok is egyre keményebbek. Társadalom-pszichológusok feltérképezték az „én” szó használatát a mindennapokban, mely egyre meredekebb emelkedést mutat.

Világunkban jellemzően jelen van a szubjektív szegénység fogalma: attól rettegünk, hogy nem tudjuk biztosítani a jövőnket, hogy ki fogunk esni abból a társadalmi / baráti körből, ahová tartozunk. Azokban a családokban pedig, ahol folyamatosan jelen van egyfajta egzisztenciális szorongás, ahol kevés idő jut igazi beszélgetésekre, ahol keveset mosolyognak, igazán nehéz felszabadult, boldog gyerekek lenni.

3.) Mi jellemzi a Z generációt?

- Az Y és a Z generáció között az a különbség, hogy míg az Y-osok még emlékeznek a hordozható internet és az okos telefon előtti világra, a Z tagjai már ebbe születtek. Ezért türelmetlenebbek, gyorsabban döntenek és hiányzik belőlük a korábbi generációk ambíciózussága.
- Túl korán érnek, illetve mozaikszerű érettséget mutatnak: bizonyos téren igen fejlettek, érettek, míg egyéb szempontból gyermekiek, éretlenek.
- Túl gyorsan érik őket információk, melyre nincs még érzelmi kapacitásuk.
- Az ADHD (gyermekpszichiátrián kezelt figyelemzavar) mellett megjelent a szerzett figyelemzavar: mivel egyszerre akár 7-8 csatornán is jelen vannak (multitasking), kevesebb ideig tudnak egy adott dologra koncentrálni. Gyerekkorban nem az egyfókuszú figyelmet sajátítják el, ami még szüleik és tanáraik generációjának is abszolút működési alapja. Az iskolában hallgattunk, figyeltünk, írtunk, kognitív működésünk lineáris volt.
- A Z generációs gyerekek gondolkodása asszociatív: az információ kevésbé marad meg, mint annak elérési módja. Az

viszont nem mindig elég, hogy tudom, hogy hol találok meg a szükséges információt – és ezt nehéz velük beláttatni. Könyvtárat egyáltalán nem használnak, szépirodalmat pedig már nem tudnak olvasni, mert az „túl lassú”. Már általános iskolában meg kell szenvedni a pedagógusoknak azért, hogy elég színesek és interaktívak legyenek, hogy bebizonyítsák a gyerekeknek, fontos, amit tanítanak.

- Véleményüket sokkal hamarabb mondják ki és alkotnak értékítéletet a narcisztikus működés miatt. Az interneten sincsenek kommunikációs szabályok, hiszen nincs, aki szankcionáljon.

4.) A felfújtt ego, avagy az erőfeszítések nélkül szerzett érdemek:

Három dolog hiányzik a Z generációból: a türelem, az erőfeszítések szeretete és a kitartás. Az X generációnak még átadták a szüleik, hogy mindenért keményen meg kell dolgozni. Ennek a tudásnak a nagy részét viszont az Y generációnak már nem adták át. Náluk már kevesebb erőfeszítést tapasztalni, úgy gondolják, a tudás nem a régi módon fontos, jó időben kell lenni jó helyen (karrieristák). A Z generáció pedig már szinte egyáltalán nem tud az erőfeszítésekről. Modellként persze átadódhat, de ez számukra egyáltalán nem vonzó.

Rá kellene ébreszteni a fiatalokat arra, hogy gondolkodni jó és szükséges! Németországban vannak olyan szakértői vélemények, melyek szerint már 45 éves kor körül el fog indulni egyfajta demencia, szellemi leépülés, mert a számítógép passzivitásra készítet és az aktív gondolkodásnak nem kedvez.

Egy felmérés szerint a családokban a napi kommunikációra átlagosan 7 perc (!) jut. A szülők a kellesénél többször mondják gyerekeiknek, hogy „okos vagy, ügyes

vagy” miközben nem is figyelnek igazán rájuk, annak érdekében, hogy ne nyaggassák őket. Ezáltal a gyerekekben az az érzet alakul ki, hogy „én különleges vagyok”. Ez vezet a „felfújtt egohoz”.

Tari Annamária felhívta a figyelmünket arra, hogy már 5 percnyi közösségi média is csökkenti az önkontrollt, nehéz belőle kiszállni, szinte behúzza az embert. És ne legyenek kétségeink, minden gyereket érint! Az ingergazdag, színes, pörgő, gyors világban nem tudnak a gyerekek lelassulni, lecsendesülni, ezért nehéz elaludni, emiatt pedig nagymértékű alváshiányban szenvednek! Meg kellene tanulniuk a csendet, az elmélyült figyelmet és az egyedüllétet. Az utóbbit a Z generáció már nem is ismeri, hiszen az ember akkor sincs egyedül, ha ugyan csak ő maga ül a szobában, de közben az interneten tartja a kapcsolatot másokkal és kommunikál. Semmi mástól nem félnek jobban, mint az egyedüllétől, pedig ekkor érik az énünk és ekkor tanulunk meg bánni saját lelki tartalmainkkal. Ez pedig fontos lenne, hiszen egy agresszív világban élünk, ahol sok erőszakos tartalom éri a gyerekeket is (gondoljunk csak egy-egy híradóra, az interneten keringő fotókra), amivel folyamatosan meg kell küzdeniük, és ez nem eredményezhet gondtalan gyerekkort.

Az oktatás szerepe:

- A média hatásai ellen egyre jelentősebb szerepe kellene, hogy legyen az oktatásnak.

- Sok más mellett fontos azért is, mert a fiatalok jellemzően önállóan döntenek médiafogyasztásukról, a szülői kontroll minimális.
- A szülőknek jobban kellene ismerniük az internetben rejlő veszélyeket. De mivel ők nem ebben a technológiai környezetben nőttek fel, gyakran nem is látják ezeket.

Tari Annamária az előadása során a közösségi médiának inkább a negatív hatásait emelte ki, de az ő véleménye is az, hogy az internetnek, akár a közösségi oldalaknak is sok előnye van, amíg mi használjuk az internetet, és nem az használ minket. Mert ne feledjük: ami az internetre egyszer felkerül, az örökre ott is marad!

Az előadásról készült videófelvétel a Képújságon már látható volt, de minden biztonnal sor kerül ismétlésre is. A téma iránt érdeklődőknek ajánlom Tari Annamária következő könyveit:

- Y generáció
- Z generáció
- Ki a fontos: Én vagy Én?

Köszönjük Annamáriának, hogy ellátogatott hozzánk, és hogy lehetővé tette az előadás összefoglalójának újságunkban való megjelenését!

Misik Hajnalka

Tanulmányi versenyek

- **Könyvtárhasználati versenyen** vettek részt a 3. és 4. osztályosok. A több hónapig tartó munka meghozta gyümölcsét: a két leányvári csapat az 1., illetve a 2. helyen végzett. /Felkészítő pedagógus: Kovács Andrea/
- Négy iskola részvételével (Pilisjászfalu, Tinnye, Piliscsév, Leányvár) **csapatversenyt** rendeztek Pilisjászfalun. Az alsó tagozatos csapatot Pereszlényi Bernadett, a felsősöket pedig Urbánné Szeremlei Katalin készítette fel. Mindkét le-

- ányvári csapat megnyerte a versenyt saját kategóriájában!
- **Német nyelvű regionális szavalóversenyre** jutott el Papp Melinda és Szakolczi Anna. Melinda 6. helyen végzett, míg Anna tájnyelv kategóriában továbbjutott az országos döntőre, melyet május 16-án rendeztek Budapesten. /Felkészítők: Nagyné Engler Zsuzsa, Papp Pálné és Pézses Rita./
  - **Megyei német tanulmányi verseny** rendeztek az **5. és 6. osztályosok számára** Tatabányán, áprilisban. Az 5. osztályosok közt Szabó Réka és Valek Nikolett a 6. helyen, a Büchinger Viktória – Molnár István tanulópáros pedig 1. helyen végzett a 6. osztályosok mezőnyében. /Felkészítők: Misik Hajnalka és Leányvári Gabriella./
  - **Kistérségi LÜK-bajnokságon** (ahol logikai feladatokat kell megoldani) vettek részt iskolánk 2-3. osztályos tanulói. Varga Zsófia, Balázs Dániel, Gálicz Gergely és Schummer Dávid mind eredményesen szerepeltek, de közülük a legjobb (3.) helyezést elért Balázs Dániel jutott tovább a Budapesten megrendezett területi versenyre. /Felkészítők: Papp Pálné és Leányvári Gabriella./
  - Május közepén került sor a **3-4. évfolyam megyei német versenyére** Táton, melyen a 3. osztályos Balázs Dániel és Schummer Dávid 3. helyezést ért el. A 4. osztályból Sztabina Johanna és Valter Bianka vett részt a megmérettetésen, akik a 8. helyen végeztek korcsoportjukban. /Felkészítő pedagógusok: Leányvári Gabriella és Misik Hajnalka/
  - **Csecsemőgondozó versenyen** vett részt két 5. osztályos tanuló: Szászvári Szintia és Valek Nikolett. /Felkészítő: Szikoráné Burányi Rita/
  - **Elsősegélynyújtó versenyen** eredményesen szerepelt iskolánk 5-6. osztályos fiúkból álló csapata: Lácza Richárd, Széles Patrik, Nagy Dávid, Tabi Adrián és Molnár István. A dorogi versenyt megnyerték, így továbbjutottak a megyei fordulóra, ahol a kiváló 4. helyen végeztek. /Felkészítő: Szikoráné Burányi Rita/
  - Iskolánk tanulói további számos levelezős versenyen is részt vettek a tanév folyamán, melyek hónapokig tartó folyamatos munkát és felkészítést kívántak mind a diákok, mind a pedagógusok részéről.

Gratulálunk az elért sikerekhez!

Madarak és Fák Napja a Jókai-kertben

Május 10-e a Madarak és Fák Napja. Eből az alkalomból a Duna-Ipoly Nemzeti Parki Igazgatóság családi napot rendezett a budapesti Sváb-hegyen található Jókai-kertben.

A programot a helyszínen dolgozó Bartl Boglárka ajánlotta figyelmünkbe, mi pedig úgy döntöttünk, az iskolakirándulást erre a szombati munkanapra szervezzük. Az egész iskola útra kelt, és egy vidám, élményekben gazdag napot tölthettünk el a csodálatos

zöld környezetben, ahol természetesen minden az állatokról és a fákról szólt.

Boglárka egy kolléganőjével közösen végigvezette az alsósokat a kertben. A séta során a kisebbek közelebről is megismerehették a gesztenyefát, a tiszafát, a hársfát, és persze megtudták, ki is volt a kert egykori tulajdonosa, a számukra még ismeretlen Jókai Mór. Láthattunk madár- és mókusodút és gyönyörködhettünk a szép kilátásban is.

Iskola hírei

A szervezők színes és izgalmas programkínálattal álltak a látogatók rendelkezésére, mint pl:

- a természettel és a természetvédelemmel kapcsolatos, változatos feladatok megoldásával pontokat lehetett gyűjteni, melyeket a kijáratnál ajándéokra válthattak be a gyerekek
- előadás a parlagi sasok védelméről
- madárgyűrzési bemutató

- „Kutyák a madárvédelemben?” – Falco, a nyomkereső kutya bemutatója
- a Jókai-kerti mesterséges költőodúk nagytakarítása
- ragadozómadár-védelem bemutatása
- madárbarát kert program bemutatása
- preparált madarak gyűjteményének bemutatása
- korbácskosztümet is magukra ölthettek a gyerekek, színezhettek, rajzolhattak,

Délután kellemesen elfáradva, a napstütéstől kipirulva, sok új információval és szép élményekkel gazdagodva tértünk haza.

Misik Hajnalka

A Leányvári SE Judo szakosztályának versenyeredményei

Junior Magyar Kupa

Az UTE csarnoka adott otthont a junior Magyar Kupa válogató versenynek. Kiválóan teljesített Garzó Rebeka, Gard Richárd és Rábai László. A leányvári férfi csapat a kupaverseny 2. helyén végzett.

Egyéni eredmények:

55 kg: Gard Richárd 1. hely, Gard Balázs 3. hely, Zorics Richárd 3. hely

78 kg: Garzó Rebeka 2. hely

90 kg: Rábai László 2. hely, Szikora Kristóf 3. hely

Felkészítő edzők: Pfluger Antalné, Pócsföldi Gábor, Romvári Attila és Pfluger Antal.

Felnőtt 1. osztályú magyar bajnokság:

Jól szerepeltek a leányvári judosok Kecskeméten, a felnőtt 1. osztályú magyar bajnokságon.

Egyéni eredmények:

78 kg: Diviki Barbara 3. hely, Garzó Rebeka 7. hely

90 kg: Rábai László 3. hely

+100 kg: Péntek Zoltán 3. hely, Kerstner Róbert 5. hely

60 kg: Gard Richárd 5. hely, Faragó Norbert 7. hely

Felkészítő edzők: Pfluger Antalné, Kovács Ernő, Pócsföldi Gábor és Pfluger Antal.

Masters Open

Százhalombattán rendezték a Szenior Open Magyar bajnokságot, a versenyen 18 ország 250 versenyzője vett részt. A leányvári veterán judosok remek versenyzéssel jó eredményt értek el.

Egyéni eredmények:

M1 kategória (30-35 év) Oláh Szilárd 1. hely

M3 kategória (40-45 év) Csillag Zsolt 3. hely

M8 kategória (65-70 év) Pfluger Antal 4. hely

A leányvári bírók – Péntek Zoltán, Rábai László, Rábai Attila, Rábai Boglárka, Pócsföldi Gábor, Diviki Barbara, Bíró Szabolcs, Faragó Norbert, Kótai Barnabás és Zorics Richárd – kiválóan működtek a versenyen.

*Tisztelettel:
Pfluger Antal*

A Leányváron judozó Rábai László szakmai sikere

Április 14–16. között, hetedik alkalommal rendezték meg a Szakma Sztár Fesztivált a HUNGEXPO területén. Ennek keretében zajlott le a Szakma Kiváló Tanulója (SZKTV), valamint az Országos Szakmai Tanulmányi Verseny (OSZTV) döntője. Mindkét megmérettetésen 38 szakma országos bajnokát keresték. A leendő bútoringipari technikusok közül többen elindultak a versenyen az újpesti Kozma Lajos Faipari Szakközépiskola végzős tanulói közül, és nem várt siker született. Az első három helyezést és egy ötödik helyet a tanintézményből érték el, köztük is a legfényesebb érmet Rábai László érdemelte ki.

A verseny ünnepélyes megnyitóval és eskütétellel kezdődött, utána minden tanuló elfoglalta a helyét és kezdetét vette a megmérettetés. A bútoringipari technikus szakmában az országból közel 60 tanuló mérette meg magát az OSZTV-n. A verseny 3 fordulóból állt: az első csak elméleti, míg a második és harmadik (döntő) forduló elméleti és gyakorlati részből tevődött össze. A döntőre összesen öt tanuló jutott tovább, ahol egy szerszámos szekrény elkészítése volt a meghatározott feladat. Az elkészült művek zsűrizésére kedd délután került sor. A szerdán tartandó díjkiosztón jelen volt Orbán Viktor miniszterelnök úr is, aki személyesen adta át az érmeket és az emléklapokat a helyezést elért versenyzőknek.

A Magyar Kereskedelmi és Iparkamara támogatásával összesen 18 ezer általános iskolás látogathatta meg a három napos versenyt. A versenyek célkitűzése a gyakorlatigényes, „fizikai” szakmák – beleértve a ráépülő, magasabban kvalifikált szakmákat is – társadalmi presztízsének és vonzerejének növelése, azok népszerűsítése volt.

**A versenyek és a fesztivál szlogenje:
„A jó szakma felér egy diplomával!”**

A szakmai verseny mellett Rábai László a tatamin is remekelt az év első felében. A két junior országos válogató versenyen egy ezüst és egy arany érmet gyűjtött, amivel jelen pillanatban vezet a rangsort, így készül a nemzetközi versenyekre is.

AZ ADLER H. ÁSVÁNYŐRLŐ ÉS FESTÉKÁRU RÉSZVÉNYTÁRSASÁG LEÁNYVÁRI GYÁRTELEPÉNEK 90 ÉVES TÖRTÉNETE (II. RÉSZ)

Az üzemtörténet első részében többnyire a részvénytársaság alakulásának a korszak társasági törvénye szerinti szervezeti, jogi kereteivel, a társaság tulajdonosi struktúrájával foglalkoztam. A leányvári gyártelep kialakításának történetére vonatkozóan a levéltárakban és a földhivatalokban dokumentumokat eddigi kutatásaim szerint nem találtam. A körülmények racionális elemzése lehet a kiinduló hipotézis. Vajon egy fővárosi vállalkozói kör milyen szempontok alapján határozta el, hogy éppen Leányváron alapít egy gyártelepet?

A vidék kőbányászati tradíciói már ismertek voltak. Kékesi László Pilisjászfalu c. gazdag monográfiájában már az 1819-ben történt első kutatásokra hivatkozik a budai és pilisi hegyek mészkőben gazdag kővonulatainak felismerésében (F. G. Baudant francia geológus munkája). Szerencsés körülmény volt, hogy Hantken Miksa, a korszak legjelentősebb hazai geológusa 1852-ben a dorogi szénbányákhoz került. A tehetséges bányatisztnak rokonságához tartozott a tynynei Vásárhelyi Géza. Náluk több esetben, huzamosabb ideig vendégeskedett a neves rokon. E látogatások során feltérképezte a térség jelentősebb mészkő és dolomit lelőhelyeit, köztük a Nagy és Kis Somlyó hegyek gazdag készleteit. Nevéhez fűződik a térség kisebb „hegyecskéinek” magasság meghatározása. A Kis-Somlyó a maga 250 méteres magasságával csak 17 méterrel volt magasabb a leányvári Kender hegynél, amely 233 méterrel a község legmagasabb pontja. (A kenderes dűlő név után a templomunk magassági pontja.)

A mészkő készletekhez társultak a dorogi szénbányák bővülő szénfeltárásai. Az alapítás éveiben kizárólag szénbázisú volt az ipari energia. A szénkészletek közelségére települtek az agyag esetében a környék téglagyárai, a jó minőségű márga esetében a lábatlani cementgyár és esetünkben a mészkőnél a mészégető kemencék és leányvári specialitásként a dolomitgyártás és a samott téglagyártás.

A nagy volumenű szállításokhoz szükség volt vasútvonalra és közútra, amelyek községünket érintették. Budapest, Esztergom és a dorogi iparvidék közelsége az építőanyagok biztos és állandó piacát jelentették.

Az is hipotézis, hogy a kőbánya közelsége meghatározó lehetett. A piliscsévi vasútállomás csak később került kialakításra. A vasút építésekor Leányvár-Csév volt a vasúti megálló, amely a mai leányvári megálló volt. Piliscsabán a klotildligeti üdülő övezet miatt akkoriban feltételezhetően tiltott volt az ipartelepítés lehetősége.

A leányvári emlékezők szerint az egykori ipartelep, a mai Tagscherer Építőanyag Kereskedés és a Szenex Bt. területe a két világháború közötti időszakban egy mélyfekvésű, vizenyős, nádas terület volt. Az akkori gyerkőcök oda jártak csuszizni (csúszkálni). Akkoriban még korcsolyára nem futotta.

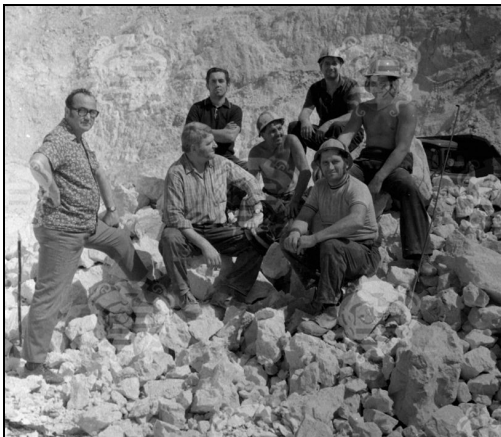
Az Adler Rt. államosításakor készült állapotfelmérésből is kitűnik, hogy annak ellenére, hogy a leányvári telep bírt az Adler telepek közül a legnagyobb értékkel, e telep volt a négyzetméter szerinti fajlagos értékben a legkisebb értékű. Ma is érvényes,

hogy a főváros felé haladva növekvőek, attól távolodva pedig csökkenőek a telekárak. Az Adlerek perspektívában gondolkodtak és kisebb tőkével nagy terület biztosítására törekedtek.

Az ipartelep szerves részéhez tartozott a mindenkori Kis-Somlyói kőbánya és a hozzá kapcsolódó, bányászkodást biztosító bányászati jogosítvány. A bányajáradék fizetése révén a kitermelt kő mennyisége alapján a mindenkori bányászati jogot nyert vállalkozás termeltethette és értékesíthette a követ, és az anyagából készült meszet és köőrleményeket.

Térségünkben a bányász foglalkozás alapján általában a szénbányászat embert próbáló nehéz és veszélyes munkája ismeretebb, pedig a kőbánya nehéz munkája is hasonló fegyelmet, teljesítményt és veszélyt jelent.

A helyi kőbányászat kezdeteiről kevés adatunk van. Jelentősebb változásokat csak az 1950-es évek után megjelenő gépesítés hozott. Kevés számú lakótársunk még emlékezik a kézimunka centrikus „kőkorszakra”, és az ő emlékezéseiből gyűjtöttem egy csokorra valót.

Takács József pilisjászfalui, Zorics Ferenc és id. Gulyás István leányvári visszaemlékezéseiből idézhetem:

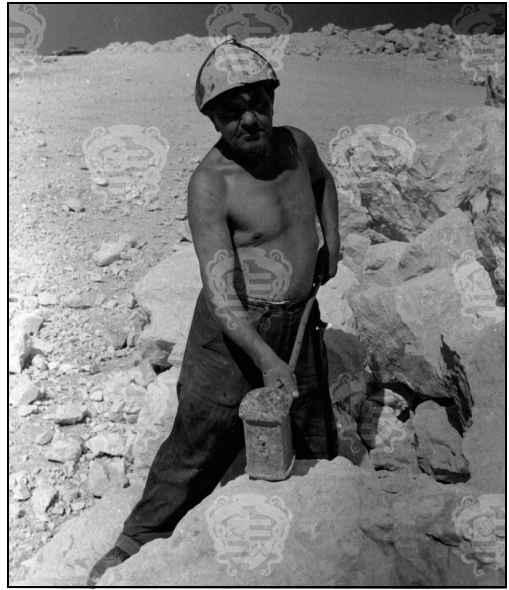
Nehéz munkát végeztünk. Az asztalnyi le-robbantott követet 10 kg-os vasbunkókkal törtük kisebbre, hogy kézzel a csillékbe tudjuk rakni. Nyári napokon 40-45 fok meleg volt a bányában, ahová betűzött a Nap és megállt a levegő. Volt olyan is, hogy a nagy hőség miatt leállították a munkát. Télen sokszor vállig érő hóban turkáltunk és huzatos hidegben volt nehéz a munkánk.

Zorics Ferenc a kőbányáról csak a nehéz munkára emlékezik. Még pontosan tudja, hogy egy csillébe 12,5 q kő fért, amelyért 4 forint 72 fillért fizettek. A meddő és szemét (sperti) is csillékbe került, de azért csilléként csak 3 forint volt a fizetség. Szabó Feri volt a „blokkos”, aki gyűjtötte a csillékre rakott blokkokat, melyeket a műszak végeztével átadott a művezetőnek, aki ez alapján igazolta az egyéni teljesítményeket. Napi átlagban 23 csillét tudott megrakni. A csilléket egy siklón engedték le a hegy lábáig, ahol dömperbe billentették a kitermelt követ. A dömper egy speciális, billenthető, tölcészerű rakodórészsel bíró jármű volt. 4 csille követ tudtak vele szállítani. Kondákor Antal és Witzenleiter József voltak a dömperesek. A siklón id. Eifert Mihály volt a gépkezelő. Egy teli csille lejmenetben felvonta a másik sín páron haladó üres csillét a hegy tetején lévő bányába.

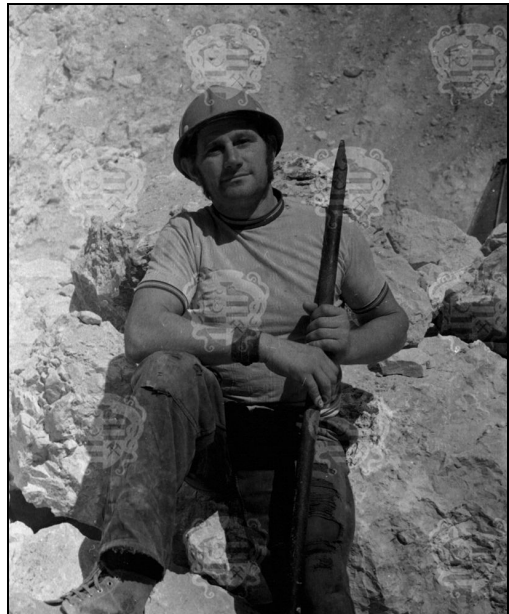
Id. Gulyás István édesapja korai halála után lett 13 évesen a családfenntartó. Az apa az egészségre ártalmas kénörlőknél dolgozott. (Darabos kén örlése is folyt a leányvári gyártelepen.) A fiatal fiú a kőbányában lett vízholdó. Később „bunkozó-pakoló” lett ő is, hogy több legyen a pénze. A bányában 40-45 fok meleg volt a nyári napokon. A nagy hőségben csak az ágyékuk-

Múltunk

ra kötött kötényszerű ruhadarab volt a „munkaruhájuk. Akkoriban a bambi nevű üdítőitalt vásárolhatták a boltokban és azt vitték magukkal, amelyet a huzatos hűvös sziklahasadékokban hűtöttek. A robbantás után leomló nagy kőtömböket „batározták”, ami abból állt, hogy a több helyen megfűrt kövek furataiba különböző nagyságú, gyújtózsínórral szerelt „paxit” (robbanóanyag) rudak kerültek. A kisebb robbantások után jött a bunkózás. Nagyon kellett tudni, hogy hová és hogyan kell ütni, hogy a kő kézzel rakható darabokra hasadjon. A 10 kg-os bunkónak egy vékony rugalmas somfanyele volt, amelyet megfelelően beékeltek a kalapács fejrészébe, majd vízbe áztatták, hogy bedagadjon. A jó kalapácsot a bánya kovácsműhelyében készítették, amit a vas kalapácsfej kirojtosodásáig, hosszú ideig használhattak a szorgalmas kőfejtők. A tapasztalt lőmesterek, Nagy Józsi és Hegyi Vili is mindig tudták hol és hogyan kell batározni az asztalnyi kődarabokat. A sziklafal nagy robbantása már alapos szakértelmet, tapasztalatot, figyelmet és gondosságot igényelt. A robbantások után a „sziklafigyelők” gondosan átvizsgálták a sziklafalat, és ha szükséges volt pajszerrel (hegyes acélrúd) lemozgatták a megindult kődarabokat. Ez az egyik legveszélyesebb munka volt, de fontos része a balesetmentes munkavégzésnek. A kőbányában forgatták a Lavina című filmet, amelyben Görbe János és Avar István voltak a főszereplők, és több kőbányász is statisztá volt.

A bányában készült egykori felvételeken jól láthatók a nehéz munka részletei. A gépésítési program első hírnöke a képen látható drótköteles, csigás fogasléces láncfalas rakodó gép. A ma már ipartörténeti műemléknek számító rakodógép kanala egyszerre 1 csille követ tudott autóra rakni. A gép kezelője a leányvári Radics Ernő volt.

Az első hidraulika munkahengerekkel bíró rakodógép korszakováltást jelentett a rakodógépek történetében. Id. Gulyás István délutánonként üzemvezetői engedéllyel gyakorolta a géppel való rakodást az egykori üzemi telephelyen. Emlékezete szerint az L 3 P jelű gép kanálmérete 3 köbméter volt, amellyel műszakonként 8-10 vagon kőörleményt is rakodott. A gép már nagyméretű, láncburkolású gumikerekeken járt és un. darázsderékű szerkezetével rendkívül fűrgének bizonyult. E gépet a kőbányában is használták.

A kőfuvarozás szállítóeszközei is változtak. Az idősebb nemzedék még emlékezhet azokra a lovas kocsikra, amelyeken a környék szekérfuvarozói szállították a követ a bányától a telephelyre. Az egylovas kétkezes és két rudas kocsik, a kordék „billenőplátós” építésükkel kiküszöbölték a kézzel való lerakodást. A háború után, 1950-ig még egy pár lónak is volt istállója a gyártelepen. Mikó bácsi fuvarozott a lovakkal. A dömperek mellett, a fixplatós strapabíró Csepel teherautók, majd a teknőforma szerű rakodótérrel bíró és billenthető ZIL gépkocsik a TEFU vállalat bér munkájaként végezték a kőszállítást. A kőbánya és a feldolgozó üzem dolgozóinak 16 köbméter követ ingyen biztosítottak családi házaik építéséhez.

Két egykori üzemvezető visszaemlékezései is beszédesek:

A leányvári Kovács Jenő 12 évig volt az üzem vezetője. *Sorolja a különböző székelyekkel működő, központosított vállalati formációkat, melynek keretében a leányvári gyártelep és az ún. Adler bánya is működött. Az államosítást követően a Műkö és Kőipari Vállalat leányvári telepeként folyt a munka. A cég központja Budapesten a Szállás u.44-ben volt. Somkuti József volt a vállalat vezetője. A vállalat budapesti telephelyein is volt mészegető kemence, valamint mozaiklap és nemesvakolat gyártás, amely onnan került Leányvára is. A trösztösítés időszakában egy kevés időre a budapesti Kő és Kavicsipari Tröszt-höz tartozott a gyártelep, majd Nógrádkövesd központtal a Pestvidéki Kőbánya Vállalat fióküzemeként működött. A vállalathoz tartoztak a szobi, a visegrádi, dunabogdányi és sóskuti kőbányák. A leányvári gyártelep lassú fejlesztése is megindult. A leányvári telep közepén épült körkemencés, un. „steilungos” (a kemence kezelőnyílásának németes neve) mészegető működése megszűnt. A pilisjászfalvai mészüzem a közeli Nagy-Somlyó hegyi bánya kőtermelésével, korszerű és gépesített aknakemen-céiben, napi 45, később 1956 után már napi 80 tonna égetett meszet termelt.*

A leányvári gyártelepen az egykori dömpert garázs nyitott épületében 6 db ún. PERPLEX géppel folyt az egészségre ártalmas kénőrlés. A zsákokba csomagolt kénpor a gyógyszergyártás és a vegyipar fontos alapanyaga volt. Megépült a dolomitégető és őrlő üzem, az ún. „golyós malom”, és elkezdődött a samottégla és nemesvakolat gyártása. Az ötvenes évek második felében mintegy 50 fő dolgozott az üzemben. A termelés bővülésével a dolgozók száma a következő évtizedben közel megduplázódott. Megépült a lapos tetős, emeletes transzfor-

mátor ház, melynek két nagyteljesítményű transzformátora biztosította a telep növekvő energiaigényét. Karvastagságú kábeleken táplálták az íróasztal méretű villanymotorokat, amelyek a nagyteljesítményű kőörlő gépeket hajtották az *I-es és II-es malomban*. Egy régi fényképen is látható egy fából készült kubikus talicska, amelyekkel a telepen betárolt köveket szállították a törögépek garatrészéhez, ahol állandó volt a nagy zaj és a mindenhova lerakódó kőpor. A kőörlők olyanok voltak, mint a lisztes molnárok. Az ún. ”pofás és kalapácsos töröket” Jászberényben és Magdeburgban gyártották. A samottégla égetéshez készült a ma is meglévő, 36 méter magas karcsú gyárkémény. Schmidt Jánosné szül. Baumstark Anna még emlékezik arra, hogy a kéményt és a samottégla égető alagútkemencét budakeszi mesterek építették, akik az akkori Grósz kocsmában étkeztek (ma Leányka kisvendéglő).

A 80 éves, nyugdíjas vegyészmérnök, Dr. Szijj Ferenc, az egykori leányvári üzemvezető, *Leányvári emlékek* címmel a következő levelet küldte érdeklődésemre:

Leányvári működésem: 1960-62-ben a dolomit üzem és a bányauzem felelős műszaki vezetője, 1962-64-ban az üzem vezetője voltam. Rövid tűzállóanyag-ipari technológusi múltam miatt kértek fel a dolomitüzem beindítására, ahol átalakított, korábban tűzállóanyag-ipari alagútkemencében kellett az égetést megvalósítani. A kőbányauzem műszaki vezetéséhez a felsőfokú végzettség miatt a bányahatóság ragaszkodott.

Az Üzemről: üzem és műszaki vezetés 6 fő; laboratórium 1 fő; adminisztráció 2 fő; raktár 1 fő; takarító, udvaros 3 fő; portás, éjjeli őr 4 fő; karbantartók 8 fő; műszakos karbantartók 3 fő; kőörlő-üzemi adagolók (három műszakos) 8 fő; vagonrakók 5

fő; kőörlő üzemi adagolók (két műszakos) 6 fő; kőbányauzemi rakodók (egy műszakos) 8 fő; lőmester, rámoló 3 fő; csörlőkezelő 1 fő; rämpás 2 fő. (A pontos adatokat Kovács Jenő jobban tudja.)

Az üzem háború előtti előéletéről nem sokat tudok, mert Károly bácsi (Stampf Károly egykori üzemvezető) e tekintetben nagyon visszafogott volt. Csak a szakmai tevékenységről tudtam... Károly bácsit én nagyon tiszteltem és – apámmal egykorú lévén – egy kicsit akként szerettem is. Kis fenntartással (féltevékenységgel?) fogadott, de hamar szimbiózisba kerültünk. Önkéntes nyugdíjba vonulásakor minden „titkot” átadott, sőt nyugdíjasként három műszakos művezetőként biztosította a „háterszágot”. Láttam, hogy saját eredményének is tekinti, hogy doktori disszertációmát tulajdonképpen az aprításelmélet szilikástechnológiai kiterjesztéséből készítettem, amelyet végeredményben Leányváron alapoztam meg. Sokat beszélt franciaországi éveiről, ahol szakmunkásként dolgozott valamelyik (azt hiszem Renault) autógyárban. Ott aktív labdarúgó is volt. Adjon Isten mindnyájuknak örök üdvösséget! (az elhalt Stampf családjára utal) Tudományos tevékenységemet is tulajdonképpen a dolomit üzem alapozta meg. Az importból szükséges nyugati gépek beszerzése elmaradt, amelynek következményeként a gyártás leállt, de élete további részében e kérdések szakértőjeként tudományos munkáját végezte az Építőipari Központi Kutató Intézetben. Munkájáról több mint száz hazai és külföldi publikációja jelent meg. 1994-ben vonult nyugdíjba.

A leányvári évek tehát szakmai életem meghatározói voltak. Köszönet érte egykori segítőimnek, a leányvári embereknek is.

Közéleti tevékenységéről írja: Az üzem a faluban, abban az időben több volt, mint

egy ipari objektum, az volt maga a MŰKŐ. Munkahelyen kívül sok mindennek otthont adott. Minden hétvégén és ünnepnapon este TV nézés volt. 1 forint volt a belépő. Abban az időben még nem volt mindenkinek készüléke. Farsangi disznótoros program is volt minden évben. Abban az időben az üzemben tiltott volt a fusizás, de a faluban nem volt más vasipari lehetőség. Az emberek egyszerűen odahozták a rossz talicskát, szerszámot és képtelenek voltunk nemet mondani, de pénzt nem fogadtunk el. Egyszer a Balogh Antit valaki feljelentette és vizsgálat lett. Somkuti József vállalati igazgató nagyvonalúsága kellett az ügy józan rendezéséhez. Az akkori leányvári közvéleményben az üzem iránti tekintélyt növelte az eset.

Sok leányvári család szeretetét élveztuk. Csak azért nem emelek ki senkit, mert nem akarok senkit megbántani. Szomorúan olvastam Nagy József haláláról (ha ő a mi Nagy Jóskánk). Örömmel viszont azt, hogy Hrabovszky Gábornét 85 évesen köszöntötték – hogy elmegy az idő. Sok mindent kellené még mondani, de talán majd személyesen. Mindenkit ölelek: Szijj Ferenc; 2014.04.25. (Szijj úr a személyi híreket az interneten is olvasható Leányvári Újságból ismerheti.)

Levélváltásaink alapján is körvonalazódik egy leányvári látogatás előkészítése, hogy legyen lehetőség a sok minden kölcsönös elmondására is. A fusizás tiltásának említése és a mi Nagy József halála iránti szomorúság említése kapcsán idekíváncozik, hogy a Műkő szorgalmas dolgozói, brigádokba szerveződve szinte valamennyi községi intézmény és nagyobb feladat megoldásából kivették részüket. Ők amolyan állandó fusizók voltak, akik köszönömért segítettek a ravatalozó, az orvosi rendelő, az óvoda, az iskola, a kultúrotthon, az útépités, a csapadékvíz elvezetés, a csatornázás épí-

tésében, felújításában. Mindenhol ott voltak, ahol pénz nélkül kellett a feladatok megoldásában segíteni. Egykoron önkormányzatunk minden elhalálozott lakótársunk temetésén koszorúval jelezte, hogy egy-egy család gyásza a nagyobb közösség számára is szomorúságot jelent. Napjaink szegényedő világára elkopott e szép szokás, de azért naiv érvelésnek tűnik a „nincsen rá keret” kezdetű strófa, különösen olyan személyek esetében, akik egykoron sokat dolgoztak a falu fejlődése érdekében.

Visszakanyarodva a műkő üzem munkájához: kifejező a Zorics házaspárral való többszöri beszélgetésem. Segítségükkel tudtam azonosítani a mintegy két tucat fényképfelvételen látható személyeket. A felvételek mindegyike dokumentálja a sok és nehéz munkát, amelyet az ott dolgozó sok fiatal nő is ellátott. A nemesvakolat gyártó brigád fiatal hölgyei kézi munkával töltötték és zsákoló kocsikkal vitték tároló helyükre a nehéz, 50 kg súlyú zsákokat. A kopott gutmann-nadrágos hölgykoszorú a zsákok között állva látható, háttérben a gyártó csarnok meszelt falára színes krétával írva: 1974, 107,1 %

Ugyanezek az asszonyok egy üzemi, nőnap ünnepségen szép ruhákban, gondozott frizúrával is láthatók. Többen emlékeznek az üzemi kollektíva meghitt családi jellegére. Vagy egy tucatnyi olyan házaspárt számoltam össze, ahol a későbbi feleség és a férj is az üzemben dolgozott, ott ismerkedtek meg egymással és családot alapítva, ma gyermekeik, unokáig szeretetétől övezve töltik a pihenés napjait. Az üzemalapító egykori részvényesek házassági szerződésekkel biztosították a közös vagyon működését. Az egyszerű munkásemberek vagyona a két erős kezük volt. Ők először a munkával kötöttek jegyességet, másodikként pedig a munkában szorgalmaskodó választott szépségeikkel. E kapcsolat életre szóló garanciája a vagyon helyett a közös sors és munka volt.

A nehéz sorban nevelkedett Zorics Ferencné mindenki csak Ilonkának szólította. Kedvessége, segítőkészsége, tudálékosság-

tól mentes szerénysége alapján mindenki kedvelte Őt. 1955-től 1980-ig több munkakörben is dolgozott. Volt segéd művezető, általános adminisztrátor, minőségellenőr, telex-kezelő, pénztáros, bérelszámoló, SZTK ügyintéző. Még emlékezik a SEMPERNOVA (MINDIG ÚJ) nevű nemesvakolat receptjére és minőségi követelményeire. Az akkoriban új termék iránt volt kereslet, több színárnyalattal készült a jó minőségű külső vakoló anyag, amelyhez csak vizet kellett adagolni a felhasználási helyeken.

Stampf Károly egykori üzemvezetővel is dolgozott, akinek szaktudásáról, képességéről, szerénységéről csak dicsérőleg beszél. Károly bácsi az üzem megalakulása óta mindenütt ott volt, minden gépet ő szerelt be. Minden hétfvégen ő fizette ki a munkásokat.

Írásom nagy hiányossága, hogy róla tudjuk a legkevesebbet, holott szinte egész munkás élete az üzemben telt. A süttöi származású ezermesterről még egy fénykép sem került elő. Feleségével és fiával a leányvári temető gondozatlan kriptasírhelyében nyugsznak. A bokrokkal körbenőtt sírhely virágtartója alatt találtam az önkormányzat fólia borítóba tett sírhelymegváltásra vonatkozó értesítését. Egyesek szerint dorogi származású menyé és lány unokája Venezuelában vagy Spanyolországban él. A dorogi Stampf rokonok közül már nem él senki sem. Szép gesztus lenne önkormányzatunktól, ha a temetőgondozó közmunkások pár órás munkájukkal megtisztítanák a kriptasírt a köréje nőtt bokroktól. Talán iskolásaink is visznek majd sírjukra egy pár szál virágot a halottak napján. Iskolaszéki elnökként a háborúban bombatalálatot kapott iskolánk gyors helyreállítási munkálatait is ő koordinálta.

Nem lenne teljes a visszatekintés, ha nem szólnék a népes karbantartó brigádról. Egy fényképen a 13 fős népes csoport látható az üzemi műhely előtt, amint napbarnított félmeztelen testtel vagy feltúrt ingujakkal, felhajtott hegesztő szemüveggel megörökíthették őket egy munkaközi szünetben. Egy mai munkavédelmi ellenőrzés nagy büntetéseket szabna ki a védő, óvó eszközök hiányáért. Pintér László volt a műhely csoport vezetője. Dorogi lakásán sorolta nevezetesebb üzemi újításait, amelyekkel nemcsak a teljesítményeket növelte, hanem a nehéz munkát végző emberek helyzetén is könnyített. A talicskázó kőadagolás helyett egy teherautó-plató méretű, láncos emelővel felvonható garatrészt készített, amelyre a dömper a teljes rakományát ráborította, majd annak folyamatos emelésével, kézi munka mellőzésével bebillentették a kőörlő gépbe a rengeteg követ. A forgatható, zsámolyra szerelt vagonokat töltő kis futószalagokkal a vagonok mozgatását küszöbölték ki. Sorolja az egykori üzemvezetőket. Stampf Károlynál kezdte esztergályosként, majd Szijj Ferencsel, Kovács Jenővel, Tóth Lászlóval és Horváth Péterrel dolgozott. Kiemeli Szijj Ferenc és Kovács Jenő gépesítést fejlesztő erőfeszítéseit és innovatív, korszerűsítéseket ösztönző igyekezetét. *2.200 forint volt a leányvári havi kezdő fizetésem, amely akkor jó pénz volt.* 1960-tól 1980-ig dolgozott az üzemben. Az összegyűjtött fényképeken

összesen vagy 60 személy látható, akik felsorolását azért mellőzöm, mert még ugyanennyien is dolgoztak az üzemben és róluk nem áll rendelkezésemre sem névsor, sem fénykép. Szeretném, ha a még elérhető egykori vezetők és dolgozók találkozása megvalósulna, és egy baráti összejövetelen *jól kibeszélnék magukat*, felidéznék ifjú munkáséveik alkotó örömét.

Talán arra is alkalmas lenne e találkozó, hogy a még élő, kevésszámú emlékező bátorításával egy kis helytörténeti kiadványban megjelenhetne egy részletesebb, a teljes fényképgyűjteménnyel kibővített üzemtörténet. Ehhez aktualitást adhat az egykor alapított részvénytársaság közelgő száz éves jubileuma. A napjainkig vezető üzemtörténet a rendszerváltás utáni időszak történéseivel válik teljessé, amelynek megírását a következő Leányvári Újságban szeretném közre adni.

Befejezésül köszönetet szeretnék mondani mindazoknak, akik visszaemlékezéseikkel, történeteikkel segítettek írásom elkészítésében. Köszönettel tartozom az értékes fényképfelvételekért, amelyeket a Zorics és Kovács házaspár, valamint Grósz Róbertné, Szabó Ferencné, Tóth László és Nagy Imre bocsájtottak rendelkezésemre, egyben elnézését kérem azoknak, akiknek felvételeit az újság szűkös terjedelme miatt most nem tehettem közzé.

Leányvár, 2014. 05. 12.

Dr. Szakmár János

Tavaszi Zsongás

Május

A hosszú teleket követően mindenki számára igazi felüdülést jelentenek a napsütéses tavaszi hetek. Feléled a természet, és elkezdődik a zöldség- és gyümölcsszezon is. Itt a remek alkalom tehát, hogy a téli hónapokban megfáradt szervezetünket friss vitaminforrásokkal vitalizáljuk. Ehhez ajánlom a zöldségek közül a spárgát és a gyümölcsök közül az epret.

Spárga

A zöldségek királya, a királyok zöldsége: a spárga – tartja egy régi francia mondás. A spárga mindmáig az inyencek kedvelt étele. Az elkészítésekor ügyelnünk kell arra, hogy heves és tartós forraláskor a növényből eltávoznak az értékes tápanyagok, ezért felforrás után már csak lassú tűzön főzzük úgy kb. 15 percig. Növényünk rendkívül egészséges, kalóriaszegény, ezért fogyókúrázóknak kifejezetten ajánlott. 10 deka spárga kb. 15 kalóriát tartalmaz. Folsavat, A, B, C, E vitaminokat tartalmaz, a magas rostanyag-tartalom pedig jó hatással van a gyomorra és a bélrendszerre. Erősen lúgosít, emiatt előnyös az élettani hatása.

Eper

Az eper nemcsak a legzamatosabb gyümölcsseink egyike, de fontos antioxidáns forrásként egészségünk és szépségünk öre is. Rendszeres fogyasztása erősíti az immunrendszert. Magas rost- és vitamintartalma miatt csökkenti az étvágyat, így a diétás étrendbe is jól illeszkedik. C-vitamin és mangánforrásként pedig mindenki számára előnyös a fogyasztása. Az eperről sokan a csábításra asszociálnak, mikor csokoládéba mártjuk, vagy amikor pezsgőben fürdetjük. Élénk, piros színe szinte vibrál, szív alakja

pedig kétségtelenül arra hivatott, hogy a csábítás szolgálatába álljon.

Mentás eper krémleves

80 dkg friss eper

5 cl citromlé

3,5 cl folyékony édesítőszer (pl. ezerédes)

14 dkg vaníliás pudingpor (főzés nélküli)

4 dl tej

2,5 dl tejszín

2 dl víz

1 csokor friss menta

Díszítéshez: tejszínhab, szárított, szeletelt mandula

A hozzávalókat turmixszoljuk, tálaláskor tejszínhabbal, felaprított mentalevelekkel és szárazon pirított lap mandulával díszítjük.

Sajtban sült harcsafilé zöld spárgával

1,5 dkg afrikai harcsafilé

2 gramm őrölt feketebors

2 dkg só

1 dl olaj

60 dkg zöldspárga

fél citrom leve

3,5 dl tej

1 dl főzőtejszín

2 db tojás

20 dkg reszelt trappista sajt

Elkészítés módja:

1. A halfilét megmossuk, leszárogatjuk, sózzuk, borsozzuk, majd a fölhevített olajon, oldalanként 2-3 perc alatt megsütjük. Kissé beolajozott tepsire fektetjük és félrerakjuk.

2. A spárga vékony héját lehúzzuk, kissé fás végét levágjuk, majd gyöngyözve forró, enyhén sós, citromos vízben 3-4 percig főzzük. Ezután szűrőlapáttal hideg vízbe szedjük, lehűtjük, majd egy tiszta konyharuhára fektetjük, és a nedvességet jól leitatjuk róla. A spárgát akkora darabokra vágjuk, amekkorára a hal. Mindegyik halszeletre rakjunk bőven a spárgából.

3. Ezután elkészítjük a mártást.

Ehhez egy tálban felverjük a tojásokat, majd habverő segítségével hozzákeverjük a tejet, a tejszínt, sót, majd a reszelt sajtunk felét. Az így elkészült mártással szép egyenletesen bevonjuk, úgy, hogy a spárgafejek kissé kilátszódnak alóla.

A maradék sajttal a tetejét megszórjuk, majd forró sütőben (180°C-on, légkeveréses sütőben 165°C), kb. 15 perc alatt megsütjük. Köretként vajjas-petrezselymes újbургonyát kínálhatunk hozzá.

Diós-epres muffin

25 dkg eper + a díszítéshez is

10 dkg cukor

8 dkg vaj

30 dkg liszt

20 dkg darált dió

4 db tojás

0,5 tasak sütőpor

3 evőkanál tej

1 kiskanál őrölt fahéj

1 evőkanál porcukor

Közlemények

Elkészítés módja:

A vaját a cukorral addig keverjük, amíg a massa kifehéredik. Ezután egyenként hozzáadjuk a tojások sárgáját. A fehérjét félre tesszük. A lisztet elkeverjük a sütőporral, hozzáadjuk a tojásos masszához, beleöntjük a tejet, rászórjuk a darált diót, és az egészet lazán összekeverjük. Az epret megtisztítjuk. A díszítésre szánt darabokat félretesszük, a többit kis darabokra vágjuk. A tojásfehérjét kemény habbá verjük, és az eperdarabokkal együtt óvatosan a tésztába for-

gatjuk. A muffinsütőt kibéleljük a papírkosárákakkal és belekanalazzuk a tésztát. Mindegyikbe kis mélyedést nyomunk, sütés után ide ültetjük az eperszemeket. 180 fokon sütjük, 25 perc alatt kész, ha kihült, ráültetjük az eperszemeket. A diós-epres muffint fahéjas porcukorral meghintve kínáljuk.

Jó étvágyat!

Köszönjük a recepteket Gyenes Balázsnak!

Szociális ügyintézés

Tájékoztatom a Tisztelt Ügyfeleket, hogy az alábbi szociális ügyek ügyintézésére 2013. január 1-től az illetékes szerv az Esztergomi Járási Hivatal.

- **Ápolási díj**
- **Egészségügyi szolgáltatásra jogosultság**
- **Időskorúak járadéka**
- **Közgyógyellátás**

Ezeket az ügyeket **minden héten hétfőn a Hivatalban 14.45 – 15.15-ig** az Esztergomi Járási Hivatal ügysegédjénél vagy az Esztergomi Járási Hivatalban (2500 Esztergom, Bottyán János u. 3.) lehet intézni!

Leányvár, 2014. 05. 05.

Lunczer Károlyné
szociális ügyintéző

FIGYELEM!

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.uszechenyiterv.gov.hu
06 40 636 638

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával valósul meg.

Stresszkezelő előadás, gyakorlati foglalkozások és csoportfoglalkozások !

Előadó: BUZA DOMONKOS
pszichológus

2014. május 23. péntek 17 óra Leányvár Polgármesteri Hivatal Tanács terem

2014. május 30. péntek 17 óra Leányvár Polgármesteri Hivatal Tanács terem

2014. június 6. péntek 17 óra Leányvár Polgármesteri Hivatal Tanács terem

Előadás témája:

A stressz hatása és mögötte rejtőzködő okok. A stressz azonosítása, kockázatainak megismerése. Iránymutatás a kiegyensúlyozott hétköznapokhoz.

Gyakorlati oktatás, tréning:

A stresszkezelés módszereinek gyakorlása, a belső egyensúly kialakítása, meditáció és légzéstechnikák.

Csoportfoglalkozás:

Hogyan oldjuk fel a hétköznapok során felgyülemlett stresszt, a lelki egyensúly kialakítása. Munkahely és magánélet összehangolása.

MINDEN ÉRDEKLŐDŐT SZERETETTEL VÁRUNK !

Anyakönyvi hírek 2014. április

Elhunyt:

Makk József (2014. 03.20.)

Megszületett:

Börcsök Lívია és Boros Gergely fia, Alex (2014.03.21.)

Boldog Születésnapot!

Sok boldogságot és jó egészséget kívánunk április és május hónapban születésnapjukat ünneplő lakosoknak!

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Ezúton mondunk köszönetet mindazoknak, akik drága halottunk, Makk József temetésén megjelentek, sírján virágot helyeztek el, fájdalunkban osztoztak.

A gyászoló Család

Kedves Olvasók!

A májusi lapszám betegség miatt kis késéssel kerülhetett az Önök postaládáiba, köszönjük szíves megértésüket. A nyári szünet előtti következő szám júliusban jelenik meg.

Szerkesztőség

Impresszum

Leányvári Újság – Leinwarer Zeitung – Leányvár község lapja – Megjelenik minden hónapban – Lapzárta: minden hónap ötödikén – Kiadja: Piliscesévi Közös Önkormányzati Hivatal Leányvári Kirendeltsége – Sokszorosítás: FÉBÉ Kft. – Megjelenik 270 példányban – Főszerkesztő: Misik Hajnalka – Hirdetésfelvétel a Polgármesteri Hivatalban – Hirdetések árai: egy oldal 12.000 Ft + Áfa, fél oldal 6.000 Ft + Áfa, negyed oldal 3.000 Ft + Áfa. Lakossági apróhirdetések közzététele ingyenes. Tördelés: Mihelik István

Elérhetőség: leanyvariujdsag@freemail.hu. Észrevételeiket, kérdéseiket a Polgármesteri Hivatalban elhelyezett gyűjtőládán, valamint a Leányvári Újság e-mail címén keresztül juttathatják el a szerkesztőségnek.

ISSN 2060-4874

2014. május
